



CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

OFICIUL TERITORIAL BĂLȚI

Reprezentantul Guvernului în teritoriu

Nr.1304/OT₁-241

din 4 mai 2023

Consiliul raional Sîngerei

NOTIFICARE

Prin prezenta, în temeiul art. 63 și 64 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, precum și în temeiul prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 845/2009, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a efectuat controlul obligatoriu de legalitate al actului administrativ:

Decizia Consiliului raional Sîngerei nr. 3/24 din 30.03.2023 "Privind instituirea Medalionului cu simboluri suvenir al Consiliului raional Sîngerei", publicată în Registrul de stat al actelor locale pe data de 06.04.2023.

În cadrul exercitării controlului obligatoriu de legalitate s-a determinat că, prin Decizia nr. 3/24 din 30.03.2023 "Privind instituirea Medalionului cu simboluri suvenir al Consiliului raional Sîngerei", Consiliul raional Sîngerei, avînd în vedere nota informativă „Privind instituirea Medalionului cu simboluri suvenir al Consiliului raional Sîngerei, în conformitate cu prevederile art. 43 alin. (2) din Legea privind administrația publică locală № 436-XVI din 28.XII. 2006, art.5, alin.(1), lit.(e) din Legea cu privire la simbolurile publice № 86 din 28.VII.2011, Regulamentului privind însemnele faleristice (distanțările) teritoriale și corporative, aprobat prin Decizia Comisiei Naționale de Heraldică № 208-V.01 din 19.XII.192019, Consiliul raional,

DECIDE:

1. Se instituie Medalionul cu simboluri suvenir al Consiliului raional Sîngerei
2. Se aprobă:
 - a) Statutul Medalionului cu simboluri suvenir al Consiliului raional Sîngerei (Anexa nr. 1) ;
 - b) Regulamentul cu privire la procedura de conferire a Medalionului cu simboluri suvenir al Consiliului raional Sîngerei (Anexa nr. 2) ;
3. Serviciul Financiar la Aparatului Președintelui raionului va asigura finanțarea confecționării Medalionului Consiliului raional Sîngerei din contul și în limitele bugetului aprobat pe anul curent.
4. Secretarul Consiliului raional (**dna Mihaela LUCA**), va aduce la cunoștință persoanelor și factorilor de decizie interesate prevederile deciziei respective.
5. Controlul asupra realizării deciziei în cauză, se pune în sarcina Comisiei consultative penru Etică, legislație, ordine și drepturile omului (**dl Delogramatic Ruslan**).

6. Prezenta decizie poate fi contestată la Judecătoria mun. Bălți cu sediul central (str.Hotinului nr.43) în termen de 30 zile de la data publicării, potrivit prevederilor CA al R.Moldova nr.116/2018.

AU VOTAT: Pro – 17 Contra – 0 Abținut – 0

Ca urmare a exercitării controlului asupra actului indicat, au fost constatate abateri de la prevederile **Constituției RM, Codului administrativ nr. 116/2018, Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, Legii nr. 86/2011 cu privire la simbolurile publice, Regulamentului Armorialului General al Republicii Moldova aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1342/2014, Regulamentului privind însemnele faleristice (distincțiile) teritoriale și corporative aprobat prin Decizia Comisiei Naționale de Heraldică nr. 208-V.01 din 19/2019** și anume:

În conformitate cu prevederile **art. 5 alin. (2)- (6) din Legea nr. 86/2011 cu privire la simbolurile publice** - (2) *Simbolurile teritoriale se aprobă prin decizii ale autorităților deliberative de nivelul întâi și, respectiv, de nivelul doi după avizarea lor de Comisia Națională de Heraldică.*

(3) *După aprobarea simbolurilor teritoriale și a simbolurilor teritoriale ale unităților teritoriale autonome cu statut special de către autoritățile prevăzute la alin. (2), Președintele Republicii Moldova emite decrete privind înregistrarea lor în Armorialul General al Republicii Moldova.*

(3¹) *Descrierea și imaginea simbolurilor teritoriale prevăzute la alin. (1) se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova concomitent cu decretele privind înregistrarea acestora în Armorialul General al Republicii Moldova.*

(4) *Regulamentele și instrucțiunile de utilizare (de reproducere, de executare etc.) a simbolurilor teritoriale se elaborează de către beneficiar în baza documentelor-tip întocmite de Comisia Națională de Heraldică și se aprobă de autoritatea deliberativă a unității administrativ-teritoriale respective, după avizare în această comisie.*

(5) *Posesori ai simbolurilor teritoriale sînt unitățile administrativ-teritoriale respective. Dreptul de dispoziție asupra simbolurilor teritoriale aparține autorităților reprezentative ale acestor unități.*

(6) *Simbolurile teritoriale fac parte din domeniul public al statului și sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile.*

Totodată, în temeiul **pct. 2 din Regulamentul privind însemnele faleristice (distincțiile) teritoriale și corporative aprobat prin Decizia Comisiei Naționale de Heraldică nr. 208-V.01 din 19/2019**, Orice unitate administrativ-teritorială și/sau localitate din componența acesteia, precum și orice altă persoană juridică de drept public sau privat poate avea însemne faleristice (distincții) proprii, teritoriale sau corporative, dacă nu există impedimente legale pentru instituirea și folosirea lor și dacă acestea au fost înregistrate în modul stabilit în Armorialul General al Republicii Moldova.

Din punctul de vedere al tipologiei faleristice fizice, distincțiile teritoriale și corporative pot fi distincții corporale și distincții necorporale.

În afara distincțiilor corporale și necorporale, întru recunoașterea unui serviciu sau merit, pot fi instituite decorații simbolice nemateriale, ca, de exemplu, titlul onorific, care poate fi acordat cu sau fără un însemn faleristic aferent ce atestă decorarea.

Alte tipuri de distincții teritoriale sau corporative pot fi instituite, cu titlu exclusiv, în condițiile admise prin decizii speciale ale Comisiei Naționale de Heraldică.
(pct. 3 din Regulamentul)

Potrivit **pct. 6 din Regulament**, Modul general și procedura de elaborare, avizare, instituire, aprobare și înregistrare a distincțiilor teritoriale și corporative sunt prevăzute în Legea cu privire la simbolurile publice, în Regulamentul Armorialului General al Republicii Moldova aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1342/2014, în Regulamentul privind însemnele faleristice (distincțiile) teritoriale și corporative, precum și în alte acte normative ale Comisiei Naționale de Heraldică.

*Procedura de instituire a distincției este **precedată** de procedura avizării proiectului distincției și a proiectelor actelor aferente distincției de către Comisia Națională de Heraldică și **succedată** de procedura înregistrării distincției în Armorialul General al Republicii Moldova.*

Pct. 7 stabilește necesitatea înregistrării însemnelor faleristice (distincțiilor) teritoriale și corporative după cum urmează:

1) înregistrarea în Armorialul General al Republicii Moldova a distincțiilor prevăzute la pct. 3 alin. 2), *exceptând cazurile prevăzute la alin. 3) al acestui punct, este obligatorie.*

2) *Necesitatea înregistrării în Armorialul General al Republicii Moldova a distincțiilor prevăzute la pct. 3 alin. 4), 5) și 8) se decide de Comisia Națională de Heraldică în ficcanc caz aparte, ținându-se cont de valoarea simbolică și materială a distincției, unicitatea de autor și artistică a acesteia, tirajul limitat.*

3) *Piesele din comerț, fără valoare de unicat și executate în tiraje mari, care pot fi atribuite distincțiilor specificate la pct. 3 alin. 2) și 4) și care vor fi utilizate în calitate de distincții cu sau fără personalizarea lor nu necesită avizul Comisiei Naționale de Heraldică și nu se înregistrează în Armorialul General al Republicii Moldova.*

Astfel, normele legale expuse stabilesc expres procedura de urmat la elaborarea, avizarea, instituirea, aprobarea și înregistrarea însemnelor faleristice (distincțiilor) teritoriale. Prin prisma normelor expuse se constată că decizia în cauză este ilegală fiind contrară prevederilor legii.

În același context, este menționabil că, respectarea prevederilor cadrului normativ este obligatoriu pentru toți participanții la acest proces. Menționăm că autoritatea publică nu este complet liberă în utilizarea dreptului discreționar. Acțiunea administrativă trebuie să se bazeze pe o decizie discreționară cuvenită, concluzie ce se deprinde, în special, din prevederile **art. 137 alin. (1) din Codul administrativ nr. 116/2018**, potrivit căruia autoritățile publice "trebuie" să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Prin urmare, Oficiul conchide că, consiliul local era obligat prin lege să-și exercite discreția, însă fără erori discreționare.

Or, **art.112 al. (2) al Constituției RM** preved că, "Consiliile locale și primarii activează, în condițiile legii, că autorități administrative autonome și rezolvă treburile publice din sate și orașe."

Controlul administrativ exercitat de către Oficiu asupra activității desfășurate de către autoritățile publice locale nu urmărește alt scop decât asigurarea respectării legalității și a principiilor constituționale (art.6 (4) din Legea nr. 436 din 28.12.2006).

Din aceste considerente și cele relatate mai sus e nevoie ca actele administrative ale autorităților administrației publice să fie emise în baza și în vederea executării legislației în vigoare. Legea și respectarea legalității cer ca activitatea organelor administrației publice locale să fie conforme acestora.

Luând în considerație cele expuse, în temeiul prevederilor **art. 68 alin. (1) și (2) din Legea nr. 436 - XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală**, precum și **pct. 9 subct. 2 lit. a) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18.12.2009**, Oficiul teritorial Bălți al Cancelariei de Stat,

CERE:

1. **Examinarea prezentei notificări** în vederea întreprinderii măsurilor privind reexaminarea Deciziei Consiliului raional Sîngerei nr. 3/24 din 30.03.2023.
2. **Abrogarea în tot** a Deciziei Consiliului raional Sîngerei nr. 3/24 din 30.03.2023 ”*Privind instituirea Medalionului cu simboluri suvenir al Consiliului raional Sîngerei*”.
3. Informarea Oficiului teritorial Bălți despre rezultatele examinării în **termen de 30 de zile**.

Cu respect,

**Șef adjunct
al Oficiului teritorial Bălți
al Cancelariei de Stat**

/semnat electronic/

Cristian CAINARIAN

Ex. O. Radu
Tel. 0 (231) 6-34-23, e-mail: oxana.radu@gov.md